

Onderwerp: Persbericht KPMG rapport

Gemeente Maastricht

Datum: 7 februari 2020

Volgnummer: 006-CW

Persbericht

Onderzoeksrapport tekorten sociaal domein afgerond

Onderzoeksbureau KPMG heeft het onderzoek naar de ontstane tekorten in het sociaal domein afgerond. Het college van burgemeester en wethouders heeft het rapport vandaag aangeboden aan de gemeenteraad, dat opdracht gaf tot het onderzoeken van het tekort. KPMG doet aanbevelingen om het tekort te dichten. Het college neemt deze mee in de eigen voorstellen voor bezuinigingen om de Maastrichtse financiën weer op orde te krijgen.

Tekort

De gemeente heeft een tekort in de begroting, ontstaan in het sociaal domein. Om dit op te lossen moeten er uiterlijk in juni bij het vaststellen van de Kaderbrief beslissingen genomen worden over voorstellen voor de bezuiniging van 10 miljoen. Het tekort mag niet gedicht worden door aanvullende reserves.

Onderzoek

Het College van B&W heeft op verzoek van de gemeenteraad om het tekort nader te onderzoeken, KPMG gevraagd dit te doen. Concreet heeft zij de onderzoekers gevraagd:

- Een nadere analyse te doen van het tekort
- Een analyse te doen van de Planning & Control cyclus
- Analyse van de organisatie op het gebied van structuur, cultuur en systemen
- Besparingsmogelijkheden te toetsen aan en/of aan te vullen op voorstellen vanuit werkgroepen in de organisatie

Bevindingen KPMG

Algemeen

De onderzoekers van KPMG constateren dat “schaarse rijksinkomsten en stijgende lasten door toenemende vraag” de oorzaak zijn van het aanhoudend tekort over de afgelopen jaren. In de periode van 2016 t/m 2019 is het jeugdhulpgebruik (Zorg in Natura en PGB) met 12% gegroeid. Het WMO-gebruik binnen de gemeente Maastricht kent ook een toenemend karakter met bijna 8% meer beschikkingen in 2019 dan 2018. Dit resulteert in een toename in kosten van 9,7% in 2019 in vergelijking met 2017. De gemeente kent een hoger gemiddeld aantal cliënten dan het landelijk gemiddelde en referentiegemeenten. Dit is deels verklaarbaar door de lagere Sociaal Economische Status (SES).

Het tekort

De gemeente heeft al enige jaren te maken met een tekort op het Sociaal Domein dat in het verleden werd gefinancierd uit onder andere incidentele middelen en reserves. In 2019 kende het Sociaal Domein een budget van 181,2 miljoen euro met een uiteindelijk tekort van 6,4 miljoen euro. Na een stabiel jaar 2018 laat de gemeente in 2019 een progressieve kostenontwikkeling zien; er worden geen structurele maatregelen genomen waardoor

tekorten oplopen, constateert KPMG.

Planning & Control

De onderzoekers constateren dat de huidige status van de P&C-cyclus binnen de gemeente onvoldoende aansluit bij de uitdagingen en dynamiek van het sociaal domein. De visie op sociaal kan niet gemakkelijk worden omgezet in doelstellingen, jaarplannen en budgetten en daarmee is de sturing op de uitvoering ook lastig. Afstemming en communicatie kunnen beter; met name als het gaat om de verbinding beleid en uitvoering. Sturing op realisatie kan worden versterkt en de verbinding tussen doelen en budget vraagt meer inzicht en kostenbewustzijn. Ook de sterke stijging in het aantal aanbieders maakt dat de beheersbaarheid in het gedrang komt en de kosten nemen toe omdat aanbod vraag creëert.

Maatregelen

Eind 2019 is de gemeente reeds gestart met de uitwerking van maatregelen om effectiever te zijn en te besparen. Ook buiten het sociaal domein. KPMG is daarop aangesloten door maatregelen meer specifiek te maken en te selecteren naar een korte en lange termijn (shortlist/longlist) om actuele tekorten binnen het Sociaal Domein aan te pakken. De shortlist komt uit op een besparing van 14,2 miljoen euro per 2023. De verwachte besparingen in de longlist zijn aanmerkelijk hoger en betreffen meer maatregelen waarbij ook de 'Maastrichtse Maat' meer op het niveau van de wettelijk minimale normen komt te liggen, aldus de onderzoekers.

Reactie college B&W

De voorgestelde bezuinigingsmaatregelen in de short- en longlist neemt het college mee in haar afwegingskader om gemeente-breed te komen tot bezuinigingsvoorstellen. Deze voorstellen zal het college eind februari aan de raad voorleggen, op basis waarvan de raad kan besluiten welke maatregelen worden meegenomen in de Kaderbrief en welke niet. Het college herkent de organisatorische bevindingen en aanbevelingen. Sterker nog, de organisatie is sinds medio 2019 aan de slag met het merendeel van de aangereikte verbeterpunten. De noodzaak om de verbeteringen nog sterker en/of met een hoger tempo door te voeren wordt met het rapport duidelijk. Verbinden van beleid met uitvoering, meer data-gestuurd werken, verantwoordelijkheden voor budgetten beter beleggen / kostenbewustzijn vergroten, sterker sturen op resultaat en minder aanbieders zijn onder andere de punten die in de lopende organisatieverandering al opgepakt zijn. Op korte termijn zal het college de gemeenteraad informeren over een concreet actieplan over deze veranderingen.